

PEDAGO RY
YHDENVERTAISUUSOHJELMA
2026-28

SISÄLLYSLUETTELO

YHDENVERTAISUUDESTA	2
LAINSÄÄDÄNNÖLLISTÄ TAUSTAA	2
YLEISTÄ	3
AINEJÄRJESTÖ	3
TOIMINTAOHJE HÄIRINTÄTAPAUKSISSA	4
YHDENVERTAISUUSVASTAAVA JA TURVAHENKILÖ	4
YHDENVERTAISUUTTA KOSKEVAT DOKUMENTIT	5
PEDAGO RY:N TAPAHTUMIEN JUOMAKULTTUURI	5
ESTEETTÖMYYS JA SAAVUTETTAVUUS	5
PALAUTE	6
YHDENVERTAISUUSOHJELMAN LAATIMINEN JA JATKOTOIMENPITEET	6
LÄHTEET	8
Liite 1.	9
Pedago ry:n yhdenvertaisuusohjelman 2023-2025 oletettujen vaikutusten arviointi	9

YHDENVERTAISUUDESTA

Yhdenvertaisuudella tarkoitetaan ihmisten tasa-arvoista asemaa yksilöllisistä tekijöistä riippumatta (yhdenvertaisuus.fi). Jyväskylän yliopiston luokanopettajaksi opiskelevien ainejärjestö Pedago ry edellyttää kaikilta jäseniltään ja toiminnassaan mukana olevilta henkilöiltä kaikkien ihmisten kunnioittamista ja arvostamista, eikä hyväksy minkäänlaista syrjintää.

Pedago ry osaa huomioida erilaiset yksilöt ja ryhmät ja heidän tarpeensa toiminnassaan. Yhdenvertaisuuden edistämiseksi on ensin osattava tunnistaa yhdenvertaisuuteen liittyvät teemat ja haasteet (JYY, 2024). Tämän myötä on mahdollista edistää tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta toiminnassa. Jokainen luokanopettajaopiskelija on tervetullut ainejärjestöömme juuri sellaisena kuin on.

Jokainen Pedago ry:n jäsen on vastuussa siitä, millaista ilmapiiriä omalla toiminnallaan ainejärjestöömme luo. Pedago ry:n hallituksen vastuulla on omalta osaltaan toimia siten, että yhdenvertaisuusohjelman tavoitteet toteutuvat kaikessa ainejärjestön toiminnassa.

LAINSÄÄDÄNNÖLLISTÄ TAUSTAA

Suomen perustuslain 2. luvun 6§ mukaan yhdenvertaisuus on kaikkien kansalaisten perusoikeus. Ketään ei saa ilman hyväksyttävää perustetta asettaa eri asemaan sukupuolen, iän, alkuperän, kielen, uskonnon, vakaumuksen, mielipiteen, terveydentilan, vammaisuuden tai muun henkilöön liittyvän syyn perusteella (Suomen perustuslaki [731/1999]). Yhdenvertaisuuslain 3. luvun 8§ mukaan syrjintä on kielletty edellä mainittujen asioiden lisäksi riippumatta poliittisesta toiminnasta, ammattiyhdistystoiminnasta, perhesuhteista, seksuaalisesta suuntautumisesta tai muusta henkilöön liittyvästä asiasta. Pedago ry ei hyväksy minkäänlaista häirintää. Häirintä on määritelty yhdenvertaisuuslain 14§ mukaan henkilön ihmisarvoa loukkaavaksi käyttäytymiseksi, jos se liittyy tässä kappaleessa aiemmin mainittuihin syihin. Häirinnäksi määriteltävällä käytöksellä luodaan henkilöä tai ihmisryhmää halventava tai nöyryyttävä taikka niitä kohtaan uhkaava, vihamielinen tai hyökkäävä ilmapiiri (Yhdenvertaisuuslaki [1325/2014]).

YLEISTÄ

Pedago ry:n jäseneksi liittyttäessä, jäsen sitoutuu noudattamaan voimassa olevaa yhdenvertaisuusohjelmaa. Yhdenvertaisuusohjelma 2026-28 on suunniteltu ensisijaisesti ohjaamaan Pedago ry:n toimintaa talousarvion ja toimintasuunnitelman, sekä kestävyysohjelman kanssa. Käytännössä ohjelma ohjaa ainejärjestön toimintaa toteuttavia tahoja toimimaan sen mukaisesti. Yhdenvertaisuusohjelma huomioidaan Pedago ry:n toimintasuunnitelmia laadittaessa.

Pedago ry:n yhdenvertaisuusohjelmassa asetetaan ohjeita ja toimintamalleja sille, kuinka yhdenvertaisuus huomioidaan ja kuinka sitä edistetään ainejärjestömme toiminnassa. Yhdenvertaisuuden edistäminen Pedago ry:n toiminnassa on ennen kaikkea ennaltaehkäisevää toimintaa, josta jokainen jäsen on vastuussa. Ohjelman tavoitteena on luoda ainejärjestöömme entistä turvallisempi ilmapiiri ja yhdenvertaisemmat toimintatavat.

AINEJÄRJESTÖ

Pedago ry:n turvallisemman tilan periaatteet ovat ainejärjestön toiminnan ja tapahtumien yhteiset pelisäännöt. Näitä rikkova henkilö voidaan poistaa tapahtumasta. Hallitus voi evätä henkilön osallistumisoikeuden määräajaksi tuleviin tapahtumiin, mikäli henkilö toistuvasti rikkoo turvallisemman tilan periaatteita toimenpiteistä huolimatta. Turvallisemman tilan periaatteet voidaan päivittää hallituksen toimintakauden aikana ja hyväksyttää hallituksen kokouksessa. Turvallisemman tilan periaatteet löytyvät Pedago ry:n nettisivuilta.

Pedago ry tarjoaa jokaiselle jäsenelle mahdollisuuden osallistua toimintaan. Toiminnan tulee olla monipuolista, jotta kaikki jäsenet voisivat löytää juuri heille sopivaa toimintaa. Hallituksen kokoukset ovat avoimia kaikille ja niissä jokaisella jäsenellä on puheoikeus. Jäsenet voivat myös toimia erilaisissa avoimissa työryhmissä ja asettua ehdolle Pedago ry:n hallitukseen sekä toimihenkilöksi. Tapahtumissa luodaan mahdollisuuksia tutustua pedagolaisten kesken esimerkiksi joukkuejaoilla tai istumapaikoilla.

Pedago ry:n varojen käyttö ja hankinta on perusteltua ja läpinäkyvää. Varojen käytön tulee olla myös yhdenvertaista ja jäsenistöä tasapuolisesti hyödyttävää.

Pedago ry ei ole puoluepoliittinen toimija. Poliittisista tai muista kannanotoista tulee äänestää hallituksen kokouksessa ja saada selkeän enemmistön äänet ($\frac{2}{3}$ äänistä).

Hallitus voi toimia perustelluista syistä ohjaavia dokumentteja vastaan. Tällaisissa tilanteissa tulee äänestää hallituksen kokouksessa ja saada selkeän enemmistön äänet (2/3 äänistä).

TOIMINTAOHJE HÄIRINTÄTAPAUKSISSA

Häirintä on käsitteenä määritelty aiemmin tässä dokumentissa. Käytännössä häirinnällä tarkoitetaan epäasiallista kohtelua tai käytöstä esimerkiksi kiusaamista, seksuaalista häirintää tai syrjintää (JYY, 2024). Epäasiallisen kohtelun tai käytöksen määrittää tarvittaessa tilannekohtaisesti esimerkiksi JYY:n häirintäyhdyshenkilö.

Pedago ry:n tapahtuman aikana sattuneissa tilanteissa, joissa turvallisemman tilan periaatteita on rikottu, yhteyshenkilönä toimii turvahenkilö.

Mikäli Pedago ry:n jäsen kokee häirintää Pedagon tapahtumien ulkopuolella, tulee ottaa yhteyttä JYYn häirintäyhdyshenkilöihin tai poliisiin. Jäsen voi myös ottaa yhteyttä Pedago ry:n yhdenvertaisuusvastaavaan, joka voi ohjata tarvittavan avun piiriin.

YHDENVERTAISUUSVASTAAVA JA TURVAHENKILÖ

Yhdenvertaisuusvastaavat ja tapahtumien turvahenkilöt ovat ennaltaehkäisevää vertaistoimintaa, jonka keskiössä on yhdenvertaisuuden ja turvallisen tilan toteutuminen Pedago ry:n toiminnassa. Yhdenvertaisuusvastaava(t) ja tapahtumakohtaiset turvahenkilöt ovat ensisijaisia yhteyshenkilöitä ainejärjestön toiminnassa tapahtuneissa häirintä-, häiriö- ja ongelmatilanteissa. Akuutin tilanteen purkamisen jälkeen tehtävänä on ohjata henkilö avun piiriin. Näissä tehtävissä toimivat henkilöt ovat vaitiolovelvollisia ja kaikki yhteydenotot käsitellään luottamuksellisesti.

Pedago ry:n hallitukseen nimitetään vähintään yksi yhdenvertaisuusvastaava. Yhdenvertaisuus on kuitenkin koko ainejärjestön yhteinen asia, niin hallituksen kuin jäsentenkin. Kunkin jäsenen tulee hyväksyä yhdenvertaisuusohjelma Pedago ry:n jäseneksi liityttyä.

Lähtökohtaisesti jokaisessa Pedago ry:n tapahtumassa on nimetty turvahenkilö, jotta jokaisella on turvallinen ja tervetullut olo tapahtumissa. Turvahenkilö on selvinpäin oleva henkilö, joka on perillä tapahtuman luonteesta sekä sen sisällöstä. Turvahenkilön tulee olla saavutettavissa koko tapahtuman ajan. Turvahenkilöiden määrä linjataan tapahtuman

luonteen mukaan. Toimintasuunnitelmassa määritellään vuosittain tarkemmin turvahenkilötoiminnasta.

Turvahenkilöt toimivat tapahtumissa tapahtuman virallisen osuuden ajan. Turvahenkilöille on luotu turvahenkilön toimintaohjeet, jossa käsitellään turvahenkilön toimenkuvaa ja velvollisuuksia. Ohjeet sisältävät toimintamallin, miten turvahenkilö toimii tapahtumissa mahdollisen häirintätilanteen sattuessa. Turvahenkilön toimintaohjetta voi, ja tulee päivittää tarvittaessa.

YHDENVERTAISUUTTA KOSKEVAT DOKUMENTIT

Tapahtumien yhdenvertaisuutta pidetään yllä turvahenkilön toimintaohjeilla, turvallisemman tilan periaatteilla sekä tarkemmilla tapahtumakohtaisilla ohjeistuksilla, esimerkiksi sitseillä toastmastereiden ohjeistuksella.

Hallitus päivittää tapahtumien yhdenvertaisuutta koskevia dokumentteja tarvittaessa.

Yhdenvertaisuutta koskevat dokumentit löytyvät Pedago ry:n nettisivuilta.

PEDAGO RY:N TAPAHTUMIEN JUOMAKULTTUURI

Pelkkä juominen ylipäättään ei ole ohjelmanumero tai pääosa ohjelmaa missään tapahtumassa. Pedago ry:n järjestämät tapahtumat ovat monipuolisia ja laadukkaita, ja niistä osa on täysin alkoholittomia.

Tavoitteena on, että Pedago ry:n tapahtumiin on helppo osallistua riippumatta siitä, juoko alkoholia vai ei. Alkoholin käyttö tai sen käyttämättömyys ei aseta tapahtumiin osallistuvia eriarvoiseen asemaan.

Juomisen tulee aina olla tapahtumaan osallistuvan oma valinta.

ESTEETTÖMYYS JA SAAVUTETTAVUUS

Pedago ry:n tapahtumat ja muu toiminta suunnitellaan siten, että ne ovat mahdollisimman esteettömiä ja saavutettavia.

Esteettömyys tarkoittaa rakennetun ympäristön esteiden puuttumista ja sosiaalista esteettömyyttä. Pedago ry huomioi tapahtumia järjestäessä tapahtumapaikan esteettömyyden sekä aiemmista tapahtumista saadun palautteen.

Esteettömyydestä viestitään avoimesti, kattavasti ja saavutettavasti, jotta jokainen osallistuja pystyy huomioimaan yksilölliset tarpeensa mahdollisimman hyvin. Tapahtumakuvauksesta löytyvät esteettömyystiedot esimerkiksi lyhyen esteettömyyskuvauksen muodossa.

Saavutettavuus on digitaalisten ympäristöjen ja viestinnän esteettömyyttä. Pedagon ry:n jäsenistö pyritään saavuttamaan monipuolisella viestinnällä eri kanavissa. Tapahtumaviestintää tehdään myös englanniksi. Yhdistyksen kansainvälisyydestä vastaava henkilö käy esittelemässä Pedago ry:n toimintaa vaihto-opiskelijoille.

PALAUTE

Palaute, joka on tullut virallisten kanavien kautta otetaan hallituksen käsittelyyn samanarvoisena riippumatta sen sisällöstä. Palautteenantokanavat määritellään toimintasuunnitelmassa. Palautteeseen reagoidaan Pedago ry:n arvojen sekä toimintaa ohjaavien dokumenttien mukaisesti.

YHDENVERTAISUUSOHJELMAN LAATIMINEN JA JATKOTOIMENPITEET

Pedago ry:n yhdenvertaisuusohjelma 2026-28 on vuoden 2025 hallituksen yhdenvertaisuusvastaavien Siiri Lampisen, Aapo Nikulan ja Saara Nurron laatima asiakirja.

Pedago ry:n yhdenvertaisuusohjelma 2026-28 on hyväksytty Pedago ry:n syyskokouksessa 17.11.2025.

Yhdenvertaisuusohjelman sisältöön on tarjottu mahdollisuus vaikuttaa kaikille Pedago ry:n jäsenille kyselyiden, työryhmän kokoontumisten, hallituksen avoimien kokouksien, sekä työryhmämuistiinpanojen ja luonnoksen kommentointitoiminnon kautta.

Yhdenvertaisuusohjelmaa päivittäessä on käytetty sekä Pedago ry:n jäseniltä saatua palautetta että Lähteet-kohdasta löytyviä tiedostoja, ja se perustuu Yhdenvertaisuuslakiin (1325/2014) sekä Suomen perustuslakiin (731/1999).

Yhdenvertaisuusohjelman 2023-25 oletettujen vaikutusten arvioinnista löytyy Liitteestä 1.

Jatkossa jokaisessa toimintasuunnitelmassa määritellään seuraavalle toimintakaudelle kohdennetut toimenpiteet yhdenvertaisuuden toteuttamiseksi ja niiden toteutumista seurataan jokavuotisen yhdenvertaisuuskyselyn avulla. Kyselyn tulokset dokumentoidaan, jotta

yhdenvertaisuusohjelman pitkäaikaisvaikutusta pystytään seuraamaan koko sen voimassaoloajan.

Vuonna 2028 yhdenvertaisuuskyselyiden pohjalta päivitetään uusi yhdenvertaisuusohjelma, jossa myös arvioidaan vuosien 2026-28 ohjelman toteutumista ja vaikutuksia.

LÄHTEET

[Finlex, Yhdenvertaisuuslaki \(1325/2014\)](#)

[Finlex, Suomen Perustuslaki \(731/1999\)](#)

[JYYn yhdenvertaisuusopas järjestöille](#)

[JYYn yhdenvertaisuussuunnittelun ohje](#)

[Yhdenvertaisuussuunnittelun opas](#). Sisäasiainministeriön julkaisu 10/2010

[SOOL ry:n Yhdenvertaisuusohjelma](#)

[JYYn Yhdenvertaisuusohjelma 2024-2027](#)

[Pedago ry:n yhdenvertaisuusohjelma 2023-25](#)

Liite 1.

Pedago ry:n yhdenvertaisuusohjelman 2023-2025 oletettujen vaikutusten arviointi

Yhdenvertaisuusohjelman päivittämisen pohjana on vuonna 2025 jäsenistölle teetetty Pedago ry:n yhdenvertaisuuskysely.

Pedagon yhdenvertaisuuskysely toteutettiin 19.2.-2.3.2025. Kyselyyn vastasi 19 henkilöä. Kyselyn vastauksista suurin noussut haaste oli tietämättömyys Pedagon ry:n hallituksen yhdenvertaisuusvastaavien tehtävistä. Myös tapahtumaviestinnässä käytettävät tapahtumien alkoholillisuuden ja alkoholittomuuden ilmaisevat merkinnät herättivät keskustelua. Vastausten pohjalta onnistumisia on kuitenkin ollut hyvän ilmapiirin luomisen ja tarpeelliseksi koetun turvahenkilötoiminnan saralla. Kyselyn tulokset esiteltiin yhdenvertaisuusvastaavien toimesta, ja käsiteltiin Pedago ry:n hallituksen kokouksessa 19.3.2025.

Toimenpiteiden vaikutusten arviointi on kyselyiden pohjalta haasteellista, sillä vastausprosentit jäivät hyvin pieniksi. Yhdenvertaisuusohjelmaa päivitettiin neljässä jäsenistölle avoimessa tapaamisessa (1.10.-, 8.10.-, 21.10.- & 29.10.2025). Ohjelman luonnos oli nettisivuilla kommentoitavana 21.10.-29.10.2025. Kuhunkin tapaamiseen osallistui keskimäärin kolme jäsentä yhdenvertaisuusvastaavien lisäksi.

Lähtökohtaisesti jäsenistö kokee tapahtumatoiminnan esteettömänä, ja tapahtumiin on matala kynnys osallistua. Monipuolinen tapahtumatoiminta on vakiintunut Pedago ry:n toimintatavaksi. Niin alkoholilliset kuin alkoholittomat tapahtumat nähdään olennaisena osana ainejärjestön toimintaa. Saadun palautteen pohjalta tapahtumiin osallistuminen koetaan helppona riippumatta omasta alkoholillisuudesta tai alkoholittomuudesta. Matalan kynnyksen osallistua tapahtumiin on luonut hyvä ilmapiiri ainejärjestön sisällä. Palautteessa keskusteluun on nostettu alkoholillisten ja alkoholittomien tapahtumien erittely. Osa kokee tapahtumatoiminnan kahtia jakamisen turhana ja rajoittavana. Pedago ry:n hallituksen kokouksissa käydyn keskustelun pohjalta jako on koettu kuitenkin yhdenvertaisuuden kannalta tärkeäksi ja tarpeelliseksi. Saavutettavuuden kannalta tapahtumaviestinnässä käytetyt aiheeseen liittyvät merkinnät ovat oleellisia, ja mahdollistavat tapahtumiin osallistumisen jokaiselle ainejärjestön jäsenelle.

Vuoden 2025 aikana turvahenkilön toimintaohjeita on päivitetty ajantasaisiksi ja selkeämmiksi. Tehtävänimikkeenä “turvahenkilö” on vakiintunut termiksi henkilölle, joka vastaa tapahtuman aikana yhdenvertaisuuden ja turvallisemman tilan periaatteiden toteutumisesta. Turvahenkilön toiminta tapahtumissa on kyselyn pohjalta jäsenistölle selkeää, ja toimintamalli koetaan tarpeelliseksi ja tärkeäksi. Yhdenvertaisuusohjelman 2023-25 voimassaoloaikana on havaittu ongelmia rastitapahtumien rastinpitäjien toiminnassa. Tapahtumapalautteiden pohjalta rastinpitäjien ohjeistusta on jo tarkennettu, ja vuoden 2026 aikana tähän luodaan viralliset ohjeet. Tutortoimihenkilöt on perehdytetty yhdenvertaisuutta ohjaaviin dokumentteihin keväisin.

Työ yhdenvertaisuuden edistämiseksi ainejärjestössä on jatkuva prosessi, jota tulee tarkastella ja kehittää säännöllisesti. Vastuu ei ole vain Pedago ry:n hallituksen yhdenvertaisuusvastaavilla, vaan koko ainejärjestöllä ja sen jäsenillä.